Het hoorrecht

Het hoorrecht in het basisonderwijs is een belangrijk onderdeel van de Wet versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs, die op 1 augustus 2025 in werking treedt. Deze wet verplicht scholen om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte actief te betrekken bij het opstellen, evalueren en bijstellen van hun ontwikkelingsperspectief (OPP). Het hoorrecht is gebaseerd op artikel 12 van het VN-Kinderrechtenverdrag, waarin staat dat kinderen het recht hebben om hun mening te geven over beslissingen die hen aangaan.

Door het hoorrecht wettelijk te verankeren, wordt de betrokkenheid van leerlingen bij hun eigen leerproces versterkt. Scholen zijn verplicht om leerlingen op een passende manier te horen, rekening houdend met hun leeftijd, rijpheid en mogelijkheden. De inbreng van de leerling moet worden meegewogen bij het bepalen van de ondersteuning, en het besluit moet aan de leerling worden teruggekoppeld.

Met deze wet wordt beoogd dat de ondersteuning sneller en beter aansluit op de behoeften van de leerling, en dat de leerling gemotiveerder is te werken met het aanbod, doordat hij of zij begrijpt hoe men tot dat aanbod is gekomen. Door de leerling ook bij de evaluatie en bijstelling van het ontwikkelingsperspectief te betrekken, blijft de leerling actief betrokken bij de eigen ontwikkeling.

Het betreft twee soorten hoorrecht:

- Hoorrecht bij extra ondersteuning (individueel)
- Hoorrecht op het ondersteuningsaanbod van school (wordt aan alle leerlingen op school aangeboden)

Ieder kind heeft hoorrecht, maar is niet veplicht te antwoorden.

Inhoud

Hoorrecht bij extra ondersteuning (individueel) 2

Reflectievragen tijdens het kindgesprek 2

🌟 Kleuters 2

📚 Middenbouw en bovenbouw 4

Hoorrecht op het extra ondersteuningsaanbod van school 5

Reflectievragen 5

🌟 Kleuters 5

📚 Middenbouw 6

🤝 Bovenbouw 7

Hoorrecht bij extra ondersteuning (individueel)

Doel: De mening van de leerling ophalen over het individuele ondersteuningsplan, passend bij het ontwikkelingsniveau.

We hebben voor een holistische aanpak gekozen waarbij we de extra ondersteuning vanuit diverse perspectieven voorleggen aan het kind.

Het hoorrecht vindt plaats tijdens het kindgesprek. Dit gesprek zijn de leerlingen gewend. Tijdens dit gesprek wordt gezamenlijk een visualisatie gemaakt. Het hoorrecht wordt in deze visualisatie meegenomen. De visual wordt ge-upload in ParnasSys. De leerling slaat het op in het portfolio.

Reflectievragen tijdens het kindgesprek

Kleuters

Middels een verhaaltje tijdens het kindgesprek worden de vragen voorgelegd:

🐭 *Mila Muis en de Fijne Schooldag* 🐭

In een knus hoekje van de klas woont Mila Muis, een nieuwsgierig en lief muisje dat stiekem elke dag met de kinderen meedoet.

Op een zonnige ochtend kroop Mila uit haar huisje onder de boekenplank. Ze wiebelde met haar snorharen en fluisterde zachtjes:
“Vandaag wil ik weten… waar worden de kinderen blij van in de klas?”

Net op dat moment kwam Sam binnen. “Ik word blij als ik mag bouwen met de blokken,” zei hij vrolijk. Mila knikte. *Aha, bouwen is een sterk punt van Sam!* Waar word jij blij van?

Later vroeg de juf: “Wat gaat er goed op school?”
“Rekenen!” riep Amina trots. “En ik kan al bijna alle letters!”
Mila sprong op van blijdschap. *Wat goed!* Wat vind jij al goed gaan?

In de leeshoek zat Jonas met de juf.
“Ik vind het fijn als jij mij helpt met moeilijke woorden,” zei hij zachtjes.
Mila fluisterde: *Fijn om te weten wat werkt voor Jonas!* Wie helpt jou goed?

Na de pauze zat iedereen in de kring.
“Wat maakt een schooldag fijn?” vroeg de juf.
“Als we samen spelen en niemand boos doet,” zei Noor.
Mila schreef het op haar mini-notitieboekje. *Aardig zijn maakt een dag fijn!* Wat maakt jouw schooldag fijn?

Maar toen vroeg de juf ook: “Wat vinden jullie lastig?”
“Ik word moe van al het geluid,” zuchtte Daan. “En soms mis ik mama.”
Mila kroop even op zijn schouder. *Dat is belangrijk om te weten*. Wat is moeilijk of niet zo leuk op school?

Toen werd het stil. De juf keek rond. “Wat moeten we echt niet vergeten over jou?”
“Dat ik snel schrik, maar heel goed kan tekenen,” fluisterde Zoë.
Mila glimlachte. *Iedereen is anders en dat is mooi!* Wat moeten we van jou weten, omdat het belangrijk is?

Tot slot zei de juf: “Wat moeten we meenemen in jouw plan, Mila?”
Mila dacht even na. “Dat ik graag rustig begin, een vaste plek fijn vind, en soms even een muizenmomentje nodig heb.” Wat helpt jou goed op school?

De kinderen knikten.
“Dat geldt voor mij ook!” zei iemand.
“Voor mij ook een beetje!” riep een ander.

En zo werd het een hele fijne schooldag – voor Mila én voor alle kinderen.

🗣️ Middenbouw en bovenbouw

Tijdens het kindgesprek worden de onderstaande vragen gesteld. Deze zijn meegenomen in de visual die gebruikt wordt als leidraad voor het gesprek.

De conclusie en samenvatting worden in het plan van aanpak (Duiden&Doen/OPP) beschreven. Uiteraard neemt de leerkracht het hoorrecht (*hoor-echt*) serieus en past zijn aanpak, daar waar mogelijk, hierop aan.

Waar word jij blij van in de klas?
👉 Wat vind jij leuk om te doen op school?
Dit kan helpen om de sterke punten van de leerling te identificeren en te benutten.

Wat gaat goed op school?
👉 Wat kun jij al heel goed?
Hier kunnen leerlingen reflecteren op de positieve ervaringen die ze op school hebben.

Wat vind je fijn aan de hulp die je krijgt?
👉 Wie helpt jou goed? En hoe helpt die persoon jou?
Dit geeft inzicht in welke vormen van ondersteuning effectief zijn.

Wat maakt een schooldag voor jou fijn?
👉 Wanneer is jouw schooldag echt leuk?
Dit kan helpen om een positieve leeromgeving te creëren.

Wat vind je lastig aan schooldagen?
👉 Wat is moeilijk of niet zo leuk op school?
Dit biedt ruimte om uitdagingen te bespreken en oplossingen te vinden.

Wat moeten we echt niet vergeten over jou?
👉 Wat moeten we van jou weten, omdat het belangrijk is?
Dit helpt om de unieke behoeften en voorkeuren van de leerling in kaart te brengen.

Wat moeten we meenemen in jouw plan?
👉 Wat helpt jou goed op school? Wat wil jij graag dat we doen?
Dit zorgt ervoor dat alle belangrijke aspecten worden meegenomen in de ondersteuning en planning.

Hoorrecht op het extra ondersteuningsaanbod van school

Doel: De mening van leerlingen ophalen over het ondersteuningsaanbod op school, passend bij hun ontwikkelingsniveau.

Reflectievragen

🌟 Kleuters

Vorm: Gesprek met smileykaarten, pictogrammen of tekenen

Vragen:

1. Wie helpt jou als je iets moeilijk vindt in de klas?
2. Vind jij het fijn als iemand jou helpt? (smileykaart)
3. Wat doe je als je boos of verdrietig bent?
4. Wie komt jou dan helpen?
5. Waar vind je het fijn om hulp te krijgen? (in de klas / in een rustig hoekje / met een juf apart)
6. Zou je willen dat er iets anders gaat met helpen op school?

Of in verhaalvorm:

📖 **Verhaaltje: "Lotte en de Hulpjuffen"**

Op een ochtend loopt **Lotte** vrolijk het schoolplein op. Ze zwaait naar haar vriendje **Sam** en naar **juf Noor**. Lotte vindt school meestal heel leuk. Maar vandaag is ze een beetje zenuwachtig, want ze moet een moeilijke puzzel maken.

❓ **Vraag aan de kinderen:**
Heb jij weleens iets moeilijk gevonden op school?

In de klas pakt Lotte de puzzel. Ze probeert en probeert... maar het lukt niet. Ze zucht. Gelukkig komt **juf Sanne** eraan. "Zal ik je helpen?" vraagt ze. Samen maken ze de puzzel af. Lotte is blij.

❓ **Vraag aan de kinderen:**
Wie helpt jou op school als iets moeilijk is?

Later die dag valt Sam in de gang. Hij huilt een beetje. Meester Bas komt snel en helpt hem overeind. "Kom, ik maak je knie schoon."

❓ **Vraag aan de kinderen:**
Wat gebeurt er als jij valt of verdrietig bent? Wie helpt jou dan?

Bij het buitenspelen kan Lotte haar jas niet dichtmaken. Ze kijkt rond. "Juf Noor!" roept ze. Juf Noor komt en helpt haar met de rits.

❓ **Vraag aan de kinderen:**
Kun jij zelf je jas aan doen? En wie helpt jou als het niet lukt?

Aan het eind van de dag zegt Lotte: "Vandaag was fijn. Er waren veel mensen die me hielpen. Dan durf ik moeilijke dingen te proberen!"

Middenbouw

Vorm: Google forms: 1 per klas. Het verhaaltje van de kleuters is helpend als inleiding om onderstaande vragen te beantwoorden.

Vragen:

1. Vind jij dat je genoeg hulp krijgt op school?
2. Helpt die hulp ook echt? Snap je het daarna beter?
3. Vind jij het fijn om hulp te krijgen in de klas, of ergens anders?
4. Zou jij iets willen veranderen aan hoe je hulp krijgt op school?
5. Heb je een idee wat je nog meer zou kunnen helpen?

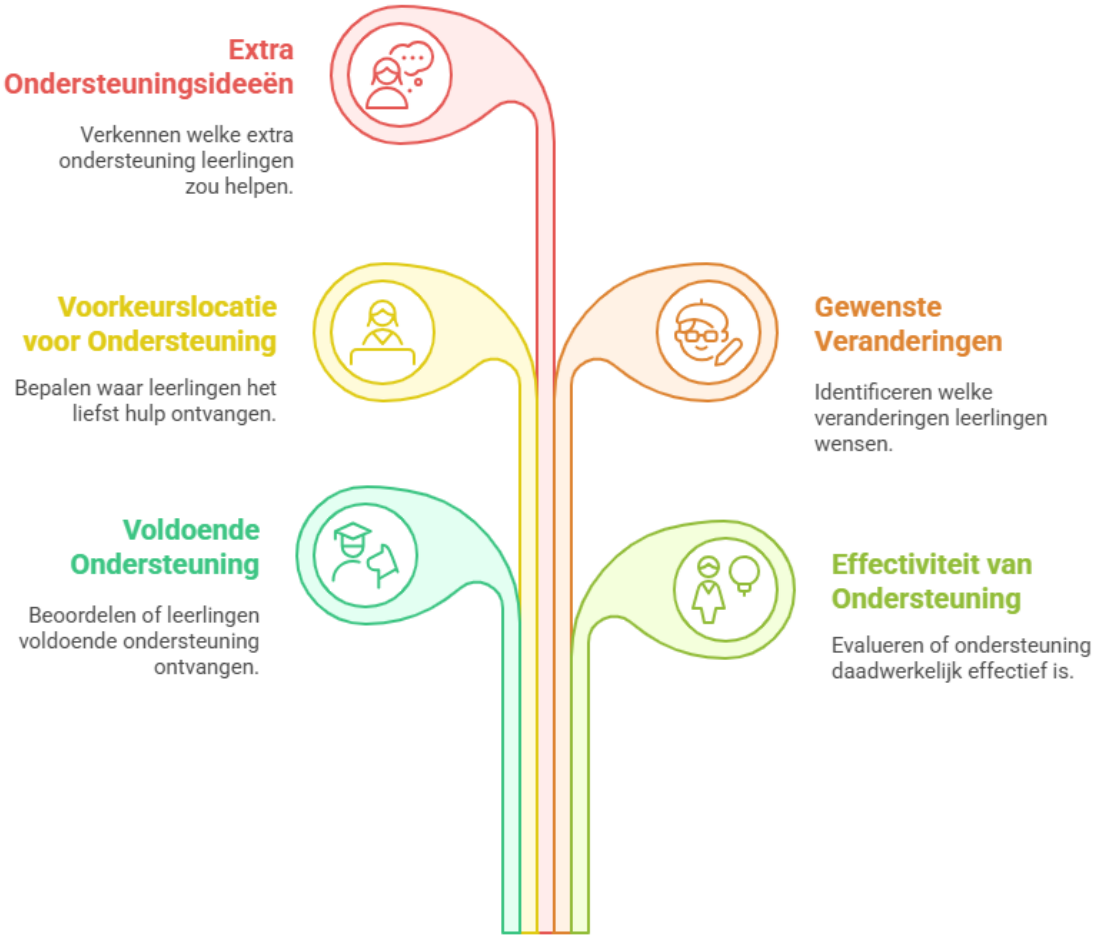

Bovenbouw

Vorm: Google forms: 1 per kind

Vragen:

1. Krijg jij genoeg ondersteuning als je iets moeilijk vindt op school?
2. Wordt er aan jou gevraagd wat jij nodig hebt?
3. Mag jij meedenken over hoe en wanneer je hulp krijgt?
4. Vind jij dat de hulp goed bij jou past?
5. Wat zou jij willen veranderen aan de ondersteuning die je nu krijgt?
6. Heb jij weleens hulp gekregen buiten de klas? Hoe vond je dat?
7. Zou je liever op een andere manier geholpen worden? Zo ja, hoe?

Tot slot:

We maken een samenvatting van de individuele antwoorden van leerlingen. Dit wordt voorgelegd aan het leerlingenpanel. Het leerlingenpanel fungeert als een soort klankbordgroep dat helpt bij het interpreteren van de verzamelde feedback en het formuleren van aanbevelingen.

Vragen aan het leerlingenpanel

Herkenning en algemene indrukken

- Herkennen jullie de ervaringen die andere leerlingen hebben gedeeld?
- Zijn er specifieke thema's of opmerkingen die jullie opvallen in de samenvatting?

Toegankelijkheid van ondersteuning

- Vinden jullie dat alle leerlingen weten waar en bij wie ze terecht kunnen voor hulp?

Betrokkenheid bij besluitvorming

- Voelen leerlingen zich voldoende betrokken bij beslissingen over hun eigen ondersteuning? Hoe kan de school ervoor zorgen dat leerlingen zich (nog) meer gehoord voelen?

Effectiviteit van de geboden hulp

- Sluit de huidige ondersteuning aan bij de hulpvraag van leerlingen?
- Zijn er suggesties om de hulp beter af te stemmen op individuele wensen?

Communicatie en terugkoppeling

- Hoe ervaren leerlingen de communicatie over de ondersteuning die zij ontvangen?
- Wordt er duidelijk uitgelegd waarom bepaalde keuzes worden gemaakt?

Voorstellen voor verbetering

- Hebben jullie ideeën over hoe de school de ondersteuning kan verbeteren?

De samenvatting van de individuele antwoorden + het verslag van het gesprek met het leerlingenpanel wordt opgenomen in de schoolgids.